

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
 z dostawieniem do domu . . . 3 zł. —
 Do prowincji z przesyłką
 pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą . . . . . 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, rzymszajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 156 (8384)

Niedziela, dnia 11 lipca 1926 r.

Rok XXXIV

Dr. NIEPOKOJCZYCKI

specjalista chorób skórnych i wenerycznych,
PRZEPROWADZIŁ SIĘ z ul. Wrocław-
 skiej 13 NA AL. JÓZEFINY 19.

Oddzielnie poczekalnie dla pań i panów
 837

Dr. med. A. Karbowski

specjalista w chorobach
 kobiecych i położnictwie

przeniósł praktykę swoją do
 Ostrowa, ul. Koszarowa 28 l.

Telefon 249.
 893

Dr. med. S. WAŁCHOWICZOWA

Kalisz, Browarna 4, front, II p.

CHOROBY wewnętrzne i dziecięce.

ANALIZY LEKARSKIE

(badanie krwi na syfilis i inne).

Przyjmuje od 9—11 i od 3—6, w święta do południa.
 846

Przyjmujemy do garbunku

wszelkie surowe skóry:

cielęce, kozie, wołowe, końskie i inne na
 chromy, faledry i blanki czarne i kolorowe.

Garbarnia: **J. Kreisman i S-ka,**
 Kalisz, ul. Wodna Nr. 17.
 892

Niebywała okazja!

Trafunkowo **TANIO** większa ilość
owegiel do sprzedania.

Wiadomość w składzie futer I. PINKUSA,
 ul. Wiejska 2. 792

BIULETYN

SPOSTRZEZEN METEOROLOGICZNYCH STACJI

„KALISZ” Państwowej Stacji Meteorologicznej
PRZY SEJMIKU

w dniu 10 lipca 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	750.0
2) Kierunek wiatru	E.
3) Siła wiatru	1m/s
4) Stan nieba	pogodnie.
5) Wilgot. bezwzględna	13.1
6) Wilgot. względna	80%
7) Temp. powietrza	+19°.1
8) Ilość opadów	—
9) Najwyż. temp	+26.5
10) Najniż. temp.	+16.1
11) Temp. grunt. na głębokość 50 cm. 1 g. p.p.	+1.92

DYREKCJA SZKOŁY RZEMIOSŁ

przy Stow. Rzemieślników Żydów w Kaliszu

podaje niniejszym do wiadomości, że

ZAPISY dla nowostępujących kandydatów na rok szkolny 1926/7

przyjmuje kancelarja szkoły Al. Józefiny 27, III p. codzien. od 9—1 i od 4—6.

Przy zapisie należy złożyć metrykę urodzenia i świadectwo szczepienia ospy.

Przy szkole istnieje oddział **ślusarsko mechaniczny i stolarski.**

Dla kandydatów nieprzygotowanych do kl. I-ej zostaje specjalnie otwarta kl. przygotowawcza.

Świadectwo ukończenia szkoły daje prawo samodzielnego prowadzenia warsztatu.

Opłata szkolna jest minimalna, dla niezamożnych uczniów nauka bezpłatnie.

Dyrekcja Szkoły zawiadamia, iż od dnia 20 czerwca do 15 lipca będą otwarte warsztaty w czasie pracy uczniów dla zwiedzających szkołę. Wstęp wolny dla wszystkich.

847

Dyrektor Inż. M. MILSTEIN.

Z Sejmu.

Obrazy komisji konstytucyjnej.

WARSZAWA, 10. Od godziny 11 rozpoczęły się dalsze obrady komisji konstytucyjnej nad sprawą zmiany konstytucji w obecności ministra sprawiedliwości, Makowskiego.

Dyskusję nad referatem posła Chacińskiego, rozpoczął poseł Dębski.

W przemówieniu swym poseł Dębski dążył do zbliżenia projektu rządowego i poselskiego, wypowiadając się jednocześnie przeciw zbyt daleko posuniętym, jego zdaniem, projektom rządowym, dotyczącym dekretowania z mocą prawa. Następnie wypowiedział się za podniesieniem wieku dla biernego i czynnego prawa wyborczego oraz skrytykował system proporcjonalności w ordynacji wyborczej. Przemówienie posła Dębskiego, który zajął krytyczne stanowisko wobec kilku punktów, a przede wszystkim wobec projektu co do dekretowania należy uważać raczej za demonstrację, gdyż klub „Piasta” — jak wiadomo głosować będzie na plenum za wszystkimi wnioskami rządowymi.

Następnie przemawiali posłowie: Wrona (Stronictwo Chłopskie), Chruści (ukr.), Dubanowicz (Ch. N.) i Czapiński — PPS.

Min. Makowski do tej chwili nie zabrał głosu.

Do przerwy popołudniowej komisji ukończyła dyskusję ogólną, a po południu przystąpi do dyskusji szczegółowej.

Dowiadujemy się, że posłowie należący do komisji konstytucyjnej a będący wybitnymi prawnikami, zastanawiali się przed posiedzeniem nad

przekroczeniem przez posła Chacińskiego regulaminu sejmowego przez wygłoszenie w dniu wczorajszym referatu obejmującego nie tylko projekty rządowe wniesione i odesłane do komisji, lecz również i projekty poselskie, które nie zostały ani odesłane do komisji ani nawet nie przeczytały 15 dni obowiązuje. Zdania co do tego były podobno podzielone. W każdym razie stwierdzić można, że komisja konstytucyjna zdaje sobie sprawę z przekroczenia regulaminu.

Według wiadomości kuluarowych, pochodzących od wybitnych członków komisji konstytucyjnej, uważać można, że wszelkie projekty rządowe otrzynają większość na plenum izby, na którym odpadną przeważnie poprawki poselskie. W komisji natomiast prawdopodobnym jest, że przejdą w głosowaniu wszystkie referowane przez posła Chacińskiego punkty.

Rano obradowała krótko komisja spraw zagranicznych która podzieliła referaty umów handlowych, które ministrem spraw zagranicznych nadesłała do Sejmu uważając je za pilne.

Następnie poseł Niedziałkowski wystosował apel do prezesa komisji, aby zaprosił ministra spraw zagranicznych do wygłoszenia exposé o polityce zagranicznej rządu przed komisją.

Wobec tego spodziewać się należy wygłoszenia w najbliższych dniach exposé przez ministra Zaleskiego.

Straszna katastrofa kolejowa.

LODZ, 10. Między godziną 8 a 9-tą wieczorem nastąpiła katastrofa kolejowa. Dwa pociągi pociągów ekspresowych miały się minąć w Rogowie, a drugi z Krakowa. W okolicach Pływy i Rogowa na tym odcinku kolejowym znajduje się most, który poddano remontowi. Na skutek tego pociąg zmierzający ku Łodzi z Warszawy, dyrekcja kolejowa przepuszcza przez jeden tor na bocznicę, by dać możliwość przepuszczenia pociągu biegnącego z Krakowa do Warszawy w czasie kiedy one spotykają się pod stacją Rogów.

Sygnal przed mostem nie odpowiada warunkom i nie też dziwnego, że stał się on jednym z powodów katastrofy.

W chwili nadejścia pociągu ekspresowego z Warszawy droga wjazdowa między Pływą a Rogowem była zamknięta. Sygnal szwankujący wprowadził w błąd maszynistę pociągu z Krakowa, który powinien zatrzymawszy się przepuścić pociąg z Warszawy. Nie orientując się po sygnale maszynista pociągu krakowskiego nie zatrzymał,

podążając z całą szybkością właściwą pociągowi ekspresowemu. Nie powiadomiony o wypuszczeniu pociągu krakowskiego zawiadawca następnego przystanku przepuścił pociąg warszawski wskutek czego nastąpiło zderzenie.

Dwa te pociągi zderzyły się pod Skierniewicami między Pływą a Rogowem. Dzięki jedynie szybkiej orientacji obsługi kolejowej oraz hamulcom automatycznym zdołano powstrzymać impet, z jakim biegły naprzeciw siebie dwa pociągi. Zderzenie mimo to było bardzo silne.

Zupełnemu zniszczeniu uległy lokomotywy oraz całość wagonów. W wypadku śmierć znalazły dwie osoby, których ciała wydobyto ze szczątków rozbitych wagonów. Osobami, które poniosły śmierć są p. Pawłowska i p. Nowak. Ponadto ciężkie uszkodzenie ciała odniosło 8 osób, a lżejsze kilkanaście. Nazwisk tych podróżnych nie zdołano jeszcze ustalić.

Burza gradowa w Żywieckiem.

ZYWIEC, 10. Onegdaj przeszła tutaj wielka burza gradowa. Wielkość kulek gradu dochodziła do rozmiarów orzecha laskowego. Wszystkie zasiewy ogrodowiny zostały kompletnie zniszczone. Zaznaczyć należy, że kłeski żywiołowe co jakiś czas

nawiedzają powiat żywiecki, nisząc dobytek i zbiory i tak już biednej tamtejszej ludności.

Nie było cholery w Landwarowie.

WARSZAWA, 10. Generalna dyrekcja zdrowia zawiadamia, że wiadomość o wypadku cholery w

Handwarowie okazała się nieprawdziwą. Lekarz powiatowy i komisja sanitarna, którzy na podstawie raportu posterunku policji udali się natychmiast na miejsce rzekomego wypadku stwierdzili protokularnie, że nie był to wypadek cholery lecz zwykły niezbyt kiszek.

Złemia się obsunęła nad Lago Maggiore.

RZYM, 10. W Parnero na Lago Maggiore, skutkiem powodzi i nieustannych deszczów obsunął się kawał ziemi. Ofiar w ludziach nie było.

Niemców w Lidze Narodów powita sam Baldwin.

LONDYN, 10. Dzienniki podają, że przy przyjmowaniu Niemiec do Ligi Narodów na wrześniowej sesji w Genewie Baldwin sam wypowiedział powitalną mowę do delegacji niemieckiej. Dzienniki

dodają, że mowa ta będzie posiadała niepospolitą doniosłość dla dalszego rozwoju stosunków między Niemcami i byłymi aliantami.

Rozstrzygająca bitwa w Chinach.

LONDYN, 10. Oczekiwany od dłuższego czasu atak zjednoczonych generałów Czansolina i Wupejfu przeciw generałowi Fengowi i armii narodowej, rozpoczął się przedwczoraj. Dotychczas wyniki walki są niepomyślne dla Fenga, który stracił 700 ludzi.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 10. Kurs dolara w obrotach prywatnych 9.30. Rubel złoty — 4.88 i pół. Poszukiwane są 8 proc. L. Z. Państwowego Banku Rolnego.

Przewrót warszawski w maju przedstawił zmodyfikowany typ działań Pangalosa i Primo de Rivera, a z rewolucją wojskową w Rosji oprócz nazwy nie miał nic wspólnego. Stronnicwa lewicowe które nie rozumiejąc tej różnicy, usiłowały przyćpieć swe wózekki do rozpadzonej kwadrygi marszałkowskiej, już nazajutrz poodpadały od niej a dzisiaj z przerażeniem widzą, że ona je gotowa strącić. Już w dwa, czy trzy dni po przewrocie przywódcy niektórych stronnictw lewicowych otrzymały w tej mierze ze strony najbardziej autorytatywnej wyjaśnienia, które zarówno pod względem dosadności formy, jak jasności zawartej w nich prostej myśli nie pozostawiały nic do życzenia.

Świeżo ukończona wstępna debata konstytucyjna na rozprószyła ostatecznie wszystkie te nieporozumienia i złudzenia. Teraz już wiadomo, którym pasażerom służy naprawdę ten nowy w oficjalnym rozkładzie jazdy przewidziany pociąg, który teraz oto z szumem i hukiem jedzie środkowym torem polskiej rzeczywistości. Są to mianowicie pasażerowie prawicowi. Zrozumieli oni to dość szybko i jakkolwiek ze względów przyzwyczajenia udają dalej, że gniewają się na maszynistę, to jednak rozsiadają się w jego pociągu szeroko i wygodnie, przekonani, że nie przyjdzie im wysiadać ani przedko ani nagle i z pośpiechem. Lewicowemu pasażerowi zaś pozostała rola tego kupca z opowiedzianej wyżej anegdoty, który nie mógł zrozumieć, jak się to dzieje, że jeden i ten sam pociąg wiezie pod różnymi zdających w całkiem przeciwnych stronach.

Z Teatru.

„Jutro pogoda“.

Ostatnią premierą naszego Zespołu była znakomita wprost farsa amerykańska Avery Hapwooda p. t. „Jutro pogoda“. Farsę tę niedawno wystawiało w Kaliszu amatorskie Koło Miłośników Sceny. Nie mogłem być niestety wówczas na przedstawieniu i nie mogę dlatego obecnie przeprowadzić porównania pomiędzy wykonaniem amatorów, a obecnym. Stwierdzić tylko mogę, iż Zespół wywiązał się z trudnego zadania świetnie. Tempo akcji, ta najważniejsza niemal zaleta każdej farsy, utrzymane było przez cały przeciąg sztuki w odpowiednim napięciu. „Jutro pogoda“ dało pole do popisu (Billy) p. Kosteckiej i (Blanny) p. Wojciechowskiemu. Stworzyli oni bajeczną naiwną parę, których nieudolne usiłowania skompromitowania się, następnie nadzwyczaj umiejętnie przeprowadzona scena „urżnięcia się“ w II akcie stały na najwyższym poziomie gry aktorskiej. Kierownictwo Zespołu może śmiało urządzić konkurs à la Niewiarowska: w czasie przedstawienia, a zwłaszcza II aktu ten kto nie roześmieje się ani razu, otrzymuje nagrodę. Jest to bowiem wprost fizyczną niemożliwością. Zasługa to znakomitej budowy sztuki, a w pierwszym jednak rzędzie niezrównanego wykonania. P. Święcimska zupełnie dobrze przeprowadziła rolę despotycznej Lajwi. Na bardzo wysokim poziomie postawił p. Jarema rolę Jacka. Wogóle pan Jarema każdą powierzoną mu rolę opracowuje nader sumiennie i daje zupełnie wykonane pod każdym względem typy. W niewielkiej roli Filipa bardzo miłym był p. Stabyło. Pokojówką w dobrym tonie, zalecającą się nieco do pana domu była p. Habrowska. P. Borkowski i ukrywający się skromnie pod trzema gwiazdami p. Olasz w rolach robotników Harrigana i Petera wykazali doskonałą umiejętność charakteryzowania się. Sztuka warta jest powtórzenia, aby najszersza publiczność mogła ją zobaczyć. Ken.

KRONIKA

10 LIPIEC	SOBOTA	
	Amalji P. 7 Braci Mm.	
	W. słońca g. 3 m. 27.	Z. g. 7 m. 58.
	W. g. 3 m. 55 r.	Z. g. 8 m. 17 w.

— Z Tow. Prawniczego. W wczorajszej wzmiance o wyborach do władz Tow. Praw. opuszczono wybór członków komisji rewizyjnej pp. Sędziego Sniechowskiego, mec. Królikowskiego oraz sędzię Kijewskiego, co niniejszym Red. Gaz. Kal. dopełnia.

— Nowa placówka. W tych dniach stało otwarte nowe pismo prowincjonalne w Łęczycy, mianowicie „Słowo Łęczyckie“, redaktorem i wydawcą tego pisma jest p. Tadeusz Zieliński.

— Projekt założenia Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej, zadaniem której będzie obowiązek dostarczania społeczeństwu wykwalifikowanych rzemieślników, zawiązał się w naszym mieście Komitet, w skład którego weszli: pp. Jankóbrokman, Ignacy Bujnicki, Stanisław Bzowski,

Dolegliwości nóg, sól do nóg „Jana“ odświeża nogi.

Preparat ten kosmetyczny został już ze świetnym wynikiem oddawna zagranicą wypróbowany.

Wystarczy wsypać tej soli kosmetycznej do miski ciepłej wody i bolącą nogę moczyć w niej przez 10 do 15 minut. Po tym czasie schodzi spuchlizna i ucisk, spowodowane niewłaściwym obuwaniem i odciskami oraz ustaje dokuczliwe pieczenie nóg.

Stosowanie tej kąpieli tak oddziaływa na odciski i twardnienie naskórka, iż dają się łatwo bez nożyka usunąć.

Najbardziej dokuczliwe i uporczywe bóle ustają przy użyciu soli kosmetycznej „Jana“.

Sól kosmetyczna „Jana“ odświeża zupełnie nogi. Można chodzić ile się chce; można stać godzinami na jednym miejscu nie odczuwając najmniejszego zmęczenia. Można nosić ciasne, obcisłe obuwie, mając wrażenie, jak gdyby się je nosiło od lat.

Duża paczka soli kosmetycznej „do nóg „Jana“ kosztuje zł. 2.—

Do nabycia w każdej aptece i składzie aptecznym. W razie nieotrzymania należy zwrócić się do Głównego Składu na Polskę:

Dr. ELEMER FUCHS, Warszawa XXVII., Bielańska 21.

Zamówienia zamiejscowe przy przesyłce pieniędzy z góry zł. 2.15, za zaliczeniem zł. 2.65.

831

Anegdota.

Czytamy w „Nowej Reformie“:

Ukończona świeżo debata wstępna nad rządowymi projektami zmiany konstytucji dała obraz nowego i na pozór dziwnego ustosunkowania się stronnictw do rządu i jego planów. Z oświadczeń i wypowiedzi liderów wszystkich stronnictw okazało się, że rząd w swoich planach reformy konstytucyjnej znajduje silne poparcie u prawicy, natrafił na opór w centrum, a na zdecydowaną negację u lewicy. Plany rządu poparli narodowi demokraci, chrześcijaństwo - narodowi i chrześcijańscy demokraci. Wypowiedziawszy sakramentalne formuły potępienia dla zamachu majowego, mówcy tych stronnictw z rozwiniętymi sztandarami przeszli na stronę projektów rządowych starając się po drodze rozszerzyć jeszcze i pogłębić plany redukcji parlamentarizmu i wzmocnienia władzy wykonawczej. Jest w tym po stronie prawicy dużo realizmu politycznego i trudnej umiejętności przeistaczania przegranej w wygraną... Oceniania ze stanowiska czystej sztuki politycznej ta gra ma swoje... artystyczne walory.

Kiedy się zamach przygotowywał i robił pod hasłem walki ze świeżo wybudowanym rządem prawicowym Witosa III-go, różni poczciwcy politycy brali sprawę po prostu, jak ją im pokazywało i rozumowali, że teraz przyszedł kres na prawicę w Polsce ze odłąd zaczął ona skakać tylko na lewej nodze. Dodać należy zaraz, że ta poczciwość polityczna była rozmieszczona równocześnie na obu skrzydłach frontu politycznego. Na lewicy ujawniła się ona w formie entuzjazmu dla zamachu na prawicę, wystąpiła na jaw jako rozpacz i bezgraniczne oburzenie na jego sprawców, ale i tu i tam płynęła z jednego i tego samego źródła, którym było całkowite niezrozumienie natury dokonanego przewrotu i jego koniecznych konsekwencji.

Przypomina to anegdotę o dwóch kupcach, którzy zalterowani wskoczyli do ruszającego z miejsca pociągu. Ochłonawszy usiedli obaj podróżni naprzeciwko siebie i rozpoczęli zwyczajną rozmowę od pytań, dokąd który jedzie. Jeden oświadczył, że jedzie do Krakowa, a drugi, że do Lwowa. W tym miejscu obaj podróżni popadli w głębokie zamyślenie, którego wyniki jeden z nich sformułował niebawem w bystrej refleksji:

— Dziwna rzecz, pan siedzi tu i jedzie „nach Kruków“, a ja siedzę tu i jadę „nach Embrik“.

Otóż zupełnie podobnie ma się w tej chwili sprawa z prawicą i lewicą sejmową. Prawica jedzie do reakcji, znacznego ograniczenia praw sejmu, przede wszystkim zaś do takiej ordynacji wyborczej, któraby jej jaknajbardziej ułatwiała zdobycie większości w nowym Sejmie, lewica zaś „dąży“ w kierunku wprost przeciwnym — do rozszerzenia demokracji i pogłębienia „przewrotu majowego. Obie zaś jadą jednym i tym samym pociągiem, który ciągnie jedna lokomotywa, prowadzi jeden maszynista...

Wszystko wskazuje na to, że w tym wypadku lewicowy pasażer siedzi w fałszywym pociągu. — Omyłka jego polega na tym, że sądził on widocznie, iż każdy pociąg, który wyrusza z lewej strony dworca, musi tam samym także dalej jechać na lewo. Tymczasem pociąg jedzie całkiem wyraźnie na prawo. Co więcej on nawet w przeciwnym kierunku jechać nie może, bo tor jego położony jest na prawo.

Przewrót majowy był najtypowszym w świecie „pronuncjamentem“ wojskowym. Leży już w naturze zarówno w samej operacji tego rodzaju jak jej wykonawców, że nie może ona nigdy dawać konsekwencji lewicowych. Ci, którzy sądzą inaczej, mając ciągle przed oczyma obraz wojskowej rewolucji rosyjskiej, pozostają w błędzie. Nie różnią bowiem między armją w stanie pokoju a armją w stanie wojny i to długotrwałej, które wprawdzie nazywają się tak samo, ale w istocie swojej są czemś zasadniczo odmiennym. Gdy rewoltuje armja w stanie wojny, to znaczy to, że jest ona wojną znudzona, że chce pokoju i dlatego usiłuje zniszczyć tę władzę, która ją zmusza do dalszego wojowania. Przy rewolucji armji w stanie pokoju instancje motywów są ułożone w kierunku wprost przeciwnym... W każdym razie końcowym motywem jest tu nie osłabienie lub obalenie władzy, lecz jej wzmocnienie, najbardziej przez ujęcie jej we własne ręce... Pangalos w Grecji reprezentuje dalszy ciąg przerwanym niedelikatnie przez Kemala paszę marzeń o „Wielkiej Grecji“, i niesiony jest przez siły emocji, które te marzenia w społeczeństwie, przede wszystkim w armji greckiej wywołują. Primo de Rivera doszedł do władzy jako przedstawiciel oburzenia na nieudolne prowadzenie wojny z Riffanami i ponoszonej stąd klęski.

Stanisław Chałupski, Kazimierz Czapski, Kazimierz Łaskowski, Władysław Kolabiński, Mieczysław Michalski, Stanisław Rappak, Juljusz Sowadski, Rafał Stilter, Mieczysław Szarras, Jan Wojtaszewski, Witold Zaborowski.

Komitet w powyższym składzie odbył zebranie w dniu 2 b. m., omawiając sprawy związane z otwarciem i prowadzeniem szkoły.

Zbytecznym jest chyba dodawać, że powstanie nowej placówki kulturalnej, która będzie miała na celu podniesienie poziomu rzemiosł w naszym kraju, jest sprawą pierwszorzędną wagi.

O ile Ministerstwo uwzględni nieodzowne żądania Komitetu, to szkoła będzie otwarta z początkiem roku szkolnego.

— **Majówka strażacka.** W niedzielę, 11 lipca, odbędzie się majówka Kaliskiej Straży Poż. Och. Zbiórka strażaków o godz. 7½ rano, wyjście na nabożeństwo o godz. 8, poczem wymarsz do lasu Winiarskiego. Najbliższe rodziny strażaków jadą wozami o godz. 9 rano za biletami, które od godz. 8 wydawane będą w gmachu strażackim.

Strażacy, posiadający rowery, proszeni są o udekorowanie takowych i przybycie z nimi na majówkę. Dozwolone białe mundury.

— **13 lat pracy lekarskiej.** W dniu dzisiejszym obchodzi jubileusz 13-letniej praktyki lekarskiej w naszym mieście D-r medyc. Salomea Wałchowiczowa.

— **Podziękowanie.** Hufiec Harcerski Zeński składa serdeczne podziękowanie J. W. P. Stojewskiemu, Starostwu, Magistratowi m. Kalisza, J. W. P. Kolabińskiemu, J. W. P. Deutschmanowi, J. W. P. majorowi Jessowi, por. Zielińskiemu i chorążemu Stefańskiemu za okazaną pomoc w urządzaniu kolonji IV drużynie im. Królowej Jadwigi w Kaliszu.

— **Zarząd Związku Zaw. Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych m. Warszawy** Oddział w Kaliszu zawiadamia niniejszym, że Sekretariat Związku został przeniesiony z ul. Warszawskiej na ul. Wrocławską № 32 II p. i jest czynny w poniedziałki, środy i soboty od godz. 4 — 7 w.

— **Ze Szkoły Rzemiosł przy Stow. Rzem. Żydów w Kaliszu.** W niedzielę dnia 11 lipca 1926 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w lokalu Szkoły Rzemiosł przy Stow. Rzem. Żydów w Kaliszu, Al. Józefiny 27 III, uroczystość z okazji zakończenia r. szkolnego, wystawy prac uczniowskich oraz rozdania świadectw absolwentom szkoły, na którą zainteresowanych ma zaszczyt prosić Dyrekcja Szkoły.

— **„Jutrzenka“.** W sobotę, dn. 10 b. m. o godz. 3 p.p. odbędzie się Ogólna Zbiórka wszystkich oddziałów R. K. S. „Jutrzenka“ na porządku dziennym b. ważne sprawy jak to: 1) Sprawozdanie z wycieczki, a zachowanie się orkiestry Z. K. G. S. 2) Utworzenie orkiestry 3) Sprawa popisu gimnastycznego i inne b. sprawy. Udział wszystkich członków pożądanym. Członkowie sekcji kolarskiej i ci, którzy chcą się do takowej zapisać proszeni są o przybycie o godz. 4 popoł.

— **Plaga na plaży kaliskiej.** Piękna pogoda wyciąga tysiące ludzi za miasto, by się ogrzać na słońku po zimnych miesiącach maja i czerwca, lecz djabeł nie śpi. Panowie doliniarze przenieśli się też na plażę i okradają niemiłosiernie grzejących się tam mieszkańców. Dziwna rzecz, że złodziejzki nie zabierają ubrań kąpiących, się a tylko torebki damskie z pieniędzmi i pugilaresy. Warto by zwrócić na to uwagę. Biedni kaliszanie doczekali się ładnej pogody i nie mają gdzie wykąpać się w rzeczce — na plaży okradają, a kąpiel miejskich niemo, bo chłopstwo nie pozwoliło Magistratowi urządzić powizorycznych kąpeli letnich.

— **Kastracja.** Niejaki Gramś Stanisław, lat 32, w dniu 2.VII udał się na wieś w stronę Piwonice, przeszedłszy za Piwonice podczas upału postanowił się ochłodzić i w tym celu wykąpał się, a po wykąpaniu położył się nad brzegiem i zasnął, przebudzenie zaś było straszne, albowiem nieznaną jaką osobnik podkradłszy się do śpiącego powziął szatańską myśl, którą wprowadził w czyn odcinając śpiącemu lewe jędro. Straszny ból obudził Gramsia, który nie tracąc przytomności obwiązał szpagatem obcięte miejsce i brocząc krwią przyszedł do Szpitala św. Trójcy, przy drzwiach którego padł zemdlony.

— **Zamach samobójczy.** 23-letni Oleś wróciwszy z wojska udał się do swej Heleny i chciał aby jaknajprędzej udali się do parafji dla zawarcia ślubu. Ponieważ jednak Helenka poczęła się drożyć, jak to zwykle bywa, niedoświadczony Oleś sądząc że kto inny zajął jego miejsce w serduszkach Helenki, chwycił butelkę z esencją w oczach łubej usiłował się otruć. Na krzyk dziewczyny przybiegł sąsiad, który wlał w gardło amatorowi gorzkich rzeczy pół litra mleka, powodując wymioty,

a następnie odwiózł go do szpitala gdzie przepłukano mu żołądek.

— **Kradzież.** Dnia 8.VII-26 r. p. Marciniowski Kazimierz zameldował w komisariacie Pol. Pań., że mu skradziono 90 złotych. Sprawca kradzieży został przez pol. ujęty jest nim Woźniak Ignacy zam. przy ul. Ogrody № 26, gminy Kalisz. W. odesłano do Sądu Pokoju I Okręgu w Kaliszu.

— **Kradzież z wozu.** P. Berliner Fajbus zamieszkały Nadnodna 16, zameldował o komisariacie o kradzieży na N. Rynku z wozu 2 sztuk towaru wartości 60 zł. Sprawcy zostali przez policję ujęci, są nimi Swiderski Mieczysław zamieszkał ul. Cmentarna 5 i Felenberg Zygmunt zam. ulica Podgórze 20, obaj zostali przesłani do Sądu Pokoju II Okręgu w Kaliszu.

— **Kradzież kur.** P. Szcześniak Tomasz zam. ul. Wązka 9 w Kaliszu, zameldował w komisariacie o kradzieży 3 kur i królików z komórki wartości 25 zł. Dochodzenie prowadzi pol. pań.

Z KRAJU.

— **Nominacja wojewody łódzkiego.** Wczoraj rada ministrów przedstawiła prezydentowi do podpisu nominację p. Jaszczolta na wojewodę łódzkiego i p. Krachelskiego na wojewodę poleskiego.

— **Trzysta bankructw w Łodzi.** Od dnia 1 stycznia do 1 czerwca r. b. zgłoszono w sądzie handlowym łódzkim 150 postępowań ugodowych. Oficjalnych bankructw ogłoszono niewiele, lecz faktyczna ich cyfra w ciągu 5 pierwszych miesięcy r. b. przekroczyła liczbę 300 przedsiębiorstw.

Ściągania podatków przez władze skarbowe odbywają się w całej pełni. Licytuje się towary, meble i urządzenia domowe kupców za 10 proc. istotnej ich wartości, aby choć częściowo pokryć zaległe podatki.

— **Nowy skandal.** W Skierniewicach natrafiono na ślad poważnych nadużyć darami amerykańskimi, które swego czasu przychodziły do Polski dla najbardziej potrzebujących.

Oto przed kilku dniami kontroler akcyzy, p. Czesław Karwiński, obserwując przedostawanie się tytoniu zagranicznego na rynek, natrafił na źródło, w którym wykryto 4.000 klg. tytoniu, wartości 60 tysięcy złotych. Skład ten mieścił się w lokalu żeńskiej szkoły handlowej, pozostającej pod kierunkiem dyr. Grzymkiego.

Przy badaniu pochodzenia tytoniu okazało się, iż dyr. Grzymki, otoczony powszechnym poważaniem, był przez czas jakiś przewodniczącym komitetu dobroczynnego, który otrzymywał poważne ilości towarów od misji amerykańskiej.

Z towarów tych pozostały tak znaczne ilości tytoniu.

Badany w tej sprawie dyr. Grzymki zaprzeczył, jakoby zajmował się sprzedażą potajmą tytoniu.

Po przyjęciu oświadczenia tego do wiadomości, skierniewicki urząd akcyzy delegował do dzierżawionego przez dyr. G rządowego majątku ziemskiego „Łaznów“ w powiecie Brzezińskim, gdzie po dokonaniu rewizji znaleziono cztery worki kakao i dosyć dużo kawy rozsypanej na strychu, oraz kapelusze, ubrania, buty, koszule i t. d. pochodzenia amerykańskiego.

Jednocześnie kontrola lotna I wydziału akcyzowego w Warszawie, z inspektorem Szypulskim na czele, znalazła w mieszkaniu p. Grzymkiego kilkadziesiąt klg. tytoniu amerykańskiego. — Sprawę przekazano policji.

— **Ruch pociągów na liniach kolejowych w Polsce.** W pierwszym kwartale długość eksploatacyjna normalno-torowych linii kolejowych w Polsce wynosiła 17.087 kl., w tem 165 klm. odcinków zamkniętych dla ruchu.

Przebieg pociągów ruchu osobowego wynosił 13.382.949 pociągo-klm, ruchu towarowego 9.889 go-klm, ruchu towarowego 9.889.898 pociągo-klm.

Przebieg wagonów taboru osobowego wynosił 341.746.206 osio-klm, wagonów taboru towarowego: ładownych 525.112.435 osio-klm., różnych 350.983.222 osio-klm.

Przecięt ciężaru brutt: ruchu osobowego wynosił 2.804.832.000 tonno-klm., ruchu towarowego 7.085.595.000 tonno-klm.

Załadowano na stacjach kolei polskich 855.566 wagonów, przyjęto ładownych od kolei zagranicznych 100.862 wagony.

Dane powyższe obejmują 9 dyrekcji kolejowych, a mianowicie: warszawską, radomską, wileńską, poznańską, gdańską, krakowską, lwowską, stanisławowską i katowicką.

— **Cena paszportów zagranicznych na razie nie ulegnie zmianie.** Wczoraj rozeszły się pogłoski, że rząd zamierza, w związku z rezolucją senatu, obniżyć cenę paszportów zagranicznych. Jak się dowiadujemy pogłoska ta nie odpowiada narazie rzeczywistości. Rząd istotnie

zamierza zrewidować wszystkie przepisy o paszportach zagranicznych. Czy z tej rewizji wyniknie, obniżka ceny paszportów normalnych, to jeszcze nie wiadomo.

NADESLANE.

Na marginesie odczytu p. Dudka „Niec o naszej obecnej szkole“.

W niedzielę, dnia 27 czerwca r. b. p. Franciszek Dudek, były nauczyciel Gimnazjum im. Anny Jagiellonki i im. Tadeusza Kościuszki w Kaliszu, wygłosił odczyt p.t. „Niec o naszej obecnej szkole“.

W odczycie tym p. Dudek poruszył wiele bolączek naszego szkolnictwa. Niejedno w odczycie p. Dudka było słuszne i nadające się do poważnej dyskusji. Niestety zarówno publiczność, jak i sprawozdawca Gazety Kaliskiej z pominięciem rzeczy zasadniczych zwrócili uwagę przede wszystkim na to, co w odczycie p. Dudka trąciło skandalem i sensacją.

Istotnie, są między nauczycielami tacy, którzy nie posiadają odpowiednich kwalifikacji; istotnie, są między nimi alkoholicy, erotomani, zgryźliwi pesymiści: wszak szkolnictwo polskie jest tak młode, tworzone w tak nienormalnych warunkach; nauczycieli kwalifikowanych tak niewielu, młodzieży zaś garnącej się do szkoły takie tłumy. A jeśli istotnie wpływ prefektów zaznacza się zbyt silnie w niejednej szkole, toć jest to li tylko skutkiem przemownej roli Kościoła w Polsce.

Wszystko to prawda — ale czy rzeczywiście nauczycieli o odpowiednim cenzusie naukowym i etycznym, nauczycieli z powołaniem jest aż tak mało, że toną w morzu degeneratów? Czy przypadkiem stosunek ilościowy nie jest tu odwrotny, niż się wydaje p. Dudkowi? A dalej — czy wygłaszanie tego rodzaju prelekcji jest właściwą drogą, prowadzącą do naprawy? Czy doprawdy nie można było spróbować wyprać brudną bieliznę w domu, nim się ją wyniosło na rynek?

A wreszcie czy p. Dudek ten oplakany stan szkolnictwa zauważył rzeczywiście dopiero po otrzymaniu dymisji? Jak nauczyciel „z Bożej łaski“ przez całe trzy lata mógł współpracować z erotomanami, alkoholikami, ludźmi, dbającymi o własną kieszeń tylko i t. d. i t. d.

Dymisja p. Dudka i jego rewelacyjny odczyt tak sobie chronologicznie bliskie, że zmuszają wprost do rozpatrywania podniesionej przez sprawę pod pewnym specyficznym kątem widzenia.

GRONO NAUCZYCIELI SZKÓŁ ŚREDNICH.

ZARZĄD Towarzystwa Dobroczynności W KALISZU,

niniejszem zawiadamia swych członków, że w czwartek, dnia 15 lipca r. b. o godz. 4-ej po południu w sali Banku Ziemi Kaliskiej, odbędzie się ogólne roczne Zebranie członków Towarzystwa,

na którym rozpatrzone zostanie sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1924 i 1925, preliminarz dochodów i wydatków na rok 1926, i wolne wnioski, a nadto dokonane zostaną wybory 5 członków Zarządu i 3 członków Komisji Rewizyjnej.

O ileby w pierwszym terminie nie stawiła się dostateczna dla prawomocności uchwał ilość członków, zebranie to odbędzie się w drugim terminie tegoż dnia i w tymże miejscu o godz. 5-ej po południu, ważne już bez względu na ilość obecnych.

O przybycie na zebranie to Zarząd gorąco prosi wszystkich członków Towarzystwa. 866

Wyłączna sprzedaż
**BALTIC
RADIO**

najlepszy sprzęt,
szematy, komplety
do budowy i
gotowe odbiorniki.

M. MAJERAN, Kalisz, Babina 1.

Wojciech Zwiabł.

„Mały Baiard“.

W każdym bądź razie nadzwyczajny zbieg wypadków — popróbowalem załagodzić mój półuśmiech kompromisowo.

— Pan to nazywa nadzwyczajnym zbiegiem wypadków! Pan jest kapitalnym, dalibóg kapitalnym! Opowiem panu jeszcze jedną moją przygodę z „Baiardem“ sędzę, że wtedy zmieni pan narzecze trochę swoje zdanie....

Było to w lipcu ubiegłego roku, w godzinach popołudniowych, upał do nieznieśnienia. Miałem dużo pilnych spraw do wykończenia. Siedziałem więc w jednej koszuli i spodniach w mojej kancelarii... i orałem jak stare bydle... Wchodzi ordynans, podaje mi czyjś bilet wizytowy. Zły, że mi robotę przerywa, klnę ordynansa na czem świat stoi....

Tomaczy się, że „ten pan powiada, iż jest pana komisarza kolega“. Rzeczywiście, patrzę na bilet, mój druh serdeczny jeszcze z uniwersytetu... stary kamrat jeszcze od... butelki i książki! Naturalnie wdziwam pośpiesznie mundur i każe prosić....

Serdeczne przywitanie, uściski, gadu, gadu; co słyhać, zresztą wie pan, jak to zwykle bywa.

gdą się dwóch starych kolegów spotka po latach...

— Ano widzisz przyszedł do ciebie z interesem.

— Służę ci z całą przyjemnością.
— Chciałbym dostać pozwolenie na broń, mieszkam właśnie w twoim cyrkule....

— Ależ z największą chęcią, zaraz wszystko zrobimy, tylko musisz napisać prośbę, to ci sam zrobię pomogę, później przedstawię fotografię i podać numer posiadanej przez siebie broni.

— To głupstwo, fotografie mam przy sobie a i numer broni też sobie zapisałem...
Wyjmuje jakąś karteczkę z portfela i podaje mi na biurko... Czytam i przecieram oczy... „Clemend Baiard T3.333“!

Musiałem mieć bardzo rzadką minę, kiedy aż kolega mój chwycił mnie za ramię i spytał, czy nie jestem chory.

— Nie, chory nie, ale gdzie u licha, kupiłeś ten rewolwer..

— Jaki? niedobry....

— O, bardzo niedobry, czy nie masz go przy sobie....

Mój kolega przeszukał kieszenie.

— Nie, zapomniałem — zostawiłem go na biurku... czy na stoliku w przedpokoju..

— W dodatku nabity..

Kolega się zaniepokoił:

Już miałem czapkę na głowie i przypasywałem szablę.

— Nabity, doprawdy nabity.

— Może ci się to śmiesznie wydaje, ale mam pewne, zresztą uzasadnione uprzedzenie do tego rewolweru. Jadę z tobą do ciebie i muszę tą broń natychmiast obejrzeć.

Kolega mój, któremu zaniepokojenie moje udzieliło się też m'owoli, nie oponował.

Po chwili siedzieliśmy w dorożce, pedząc w stronę mieszkania przyjaciela... Już w bramie zobaczyłem, że się stało coś niedobrego, Przeczucia mnie nie myliły.

Oto sześćioletni Kazió — syn mego kolegi, wykradł się do przedpokoju, gdzie leżał nieszczęsny „Baiard“, naturalnie zaciekawiony błyszczącym przedmiotem, pomylił nim majdrował, póki nie wpakował sobie całego naboju w brzusek... Męczył się do wieczora...

Nie dość jednak, panie, na tem. Tragedja mojego przyjaciela tak okropnie mną wstrząsnęła, że zapomniałem odebrać mu nieszczęsnej broni...

I oto na trzeci dzień, co się okazuje.

Nieszczęsny ojciec, trapiiony wyrzutami sumienia i nie mogąc przeżyć utrafy jedyne dziecko, pali sobie w łeb, w Saskim Ogrodzie....

(D. C. N.).

ZAKŁAD jubilersko-złotniczy i grawerski St. Prymasiewicz

w Kaliszu, plac św. Józefa 1.

Wykonywa wszelkie roboty w zakres jubilerstwa wchodzące.

Bizuterja złota i brylantowa, sygnety herbowe rżnięte w kamieniu,

OBRAŹKI ŚLUBNE

oraz wszelkie reperacje i przeróbki ze swoich i powierzonych materiałów.

Na obecny sezon sportowy polecam się z wykonaniem wszelkich żetonów, odznak sportowych, medali, gwoździ na sztandary w srebrze, złocie i emalii. Wszelkie grawiowania napisów, oraz stemple w metalu do tuszu i laku.

— Kupuję złoto i srebro po cenach najwyższych. —

U W A G A: Obrączki ślubne dla przyjezdnych wykonywam na poczekaniu. 884

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu ogłasza

konkurs na stanowisko dyrektora Kasy

Wymagane od kandydatów warunki są następujące:

- dowody wykształcenia średniego,
- dowody paroletniej pracy w instytucjach ubezpieczeniowych,
- dowody nieskazitelnego dotychczasowego prowadzenia się, oraz posiadanie zaufania społeczeństwa.

Termin składania ofert z załącznikami wymaganych dowodów oraz curriculum vitae upływa z dniem 31 lipca b. r.

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. K. iż

SKŁAD I PRACOWNIĘ FUTER

oraz sprzedaż kapeluszy i ozapek przeniosłem z ul. Wiejskiej na Główny Rynek róg Warszawskiej naprzeciw Magistr. dom WP. Fusieckiego.

Jednocześnie uprzejmie komunikuję, iż na nadchodzący sezon zaopatrzyłem swój skład w najnowsze futrzane modele.

Moja długoletnia praca w zawodzie kuśnierskim pozwala mi zapewnić Sz. K., że wszelkie udzielane mi zlecenia będę wykonywał starannie, sumiennie i solidnie podług Ich życzeń po CENACH BARDZO PRZYSTĘPNYCH.

Polecam się nadal łaskawej pamięci i pozostaję z szacunkiem

H. ADLER.

Główny Rynek — daw. Wiejska, tel. 208.

851

SPAWANIE AUTOGENEM, polanie wielu części maszyn i cięcie metali. Wodociągi, kanalizacje centralne, wodne i parowe ogrzewania, Reklamy, szyldy świetlne oraz wszelkie konstrukcje żelazne

wykonuje

szybko i po przystępnych cenach

Zakład mechaniczny

J. Kobiński,

ul. Wrocławska 35.

880

Do wynajęcia

samochód ciężarowy

nadający się do wszystkich celów transportowych.

Można również przewozić pasażerów.

Wiadomość: ENGEL, Kalisz, Niecała 12. 813

NAWOZY SZTUCZNE

CEMENT PORTLANDZKI

WAPNO BUDOWLANE CZĘSTOCHOW.

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ (PAPA)

SMOŁĘ NA DACHY

WĘGLE GÓRNOŚLĄSKIE

z głębokich kopalń KONCERNU PROGRESS.

POLECA:

hurtowo i detalicznie

na korzystnych warunkach

po cenach konkurencyjnych.

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE

„W. WASZAK“

Kalisz, Majkowska 10, tel. 311.

SKŁADY: przy ul. Majkowskiej 10,

Poprzeczno-Dobrzeckiej 1

i przy kolei z wł. bocznica, tel. 96.

330 890

DO SPRZEDANIA

nowa LOKOMOBILA motorowa

do młockarni i t. d., firmy „Deutz“, typu „Colonia“

na benzol, benzynę, naftę, spirytus i t. p. Zalety, jakie posiada, są te, że obsługa jest bardzo prosta, zupełne bezpieczeństwo pożaru, natychmiastowa gotowość napędowa, taniść siły napędowej, zbyteczność zgłaszania dla kontroli miarodajnych władz, niższa premia ubezpieczeniowa, ekonomja w dowozie paliwa i wody. Obejrzeć można w fabryce kamieniarskiej Alfreda Fibigera w Kaliszu, ulica Górnośląska Nr. 102. 891

Nadeszły wody mineralne

świeżego ozerpania

Apenta, Ems Kränchen, Fr. Józefa, Hunyady Janos, Karlsbad Mühlbrunn, Marienbad Kreuzbrunn, Vichy, Wildungen Helena, Szlam ciechociński, Sól Inowrocławska, ekstrakt z igliwia sosnowego w płynie i kapsułkach, kąpiele z kwasem węglowym (Nauheimskie), kąpiele tlenowe

sprzedaje najtaniej Skład Apteczny

P. Mossakowskiego,

Wrocławska 35.

853

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Wrocławskiej Nr. 35, niniejszym ogłasza, że w dniu 19 lipca 1926 r. o godz. 11-ej odbędzie się licytacja publiczna przy ul. Fiekarskiej róg Sukienniczej Nr. 2 na fortepian wiedeńskiej marki, należący do Władysława Kaczmarka, oszacowany do licytacji na sumę 500 zł., na zaspokojenie pretensji Leona Ligęzińskiego.

Kalisz, dnia 5 lipca 1926 r.

Komornik Sądowy J. MOTYLEWSKI.

889

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu, przy ulicy Wrocławskiej Nr. 35, ogłasza, że w dniu 19 lipca 1924 roku od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Babinej pod Nr. 7, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: różnych towarów żelaznych, należących do Lajzera Aronowicza, ocenionych na 600 zł., na zaspokojenie pretensji Sarny Dwojry Klingerowej.

Na zasadzie art. 1070 ust. post. cyw., licytacja może być rozpoczęta i niżej szacunku.

Kalisz, dnia 6 lipca 1926 r.

Komornik Sądowy J. MOTYLEWSKI.

890